FiBAN
FINNISH BUSINESS ANGELS NETWORK

**FiBAN ry:n lausunto** **14.5.2025**

**E 34/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto säästämis- ja sijoitusunionista**

## FiBANin lausunto säästämis- ja sijoitusunionia koskevaan komission tiedonantoon (EDK-2025-AK-20150)

Suomalaiset yksityiset varhaisen vaiheen sijoittajat, erityisesti Finnish Business Angels Network (FiBAN), edustavat merkittävää osaa Suomen innovaatiovetoisen kasvuyrittäjyyden rahoitusperustaa. Enkelisijoittajat ovat rahoittaneet 15 vuoden aikana 480 miljoonalla eurolla aikaisen vaiheen startup- ja kasvuyhtiöitä. Vuonna 2024 jäsenet sijoittivat 31,5 miljoonaa euroa aikaisen vaiheen startup- ja kasvuyhtiöihin. Pääoman lisäksi he ovat tarjonneet myös osaamista, verkostoja ja tukea yritysten kansainvälistymiseen ja skaalaamiseen. FiBAN on aktiivisena jäsenenä Euroopan Businessenkelijärjestö EBANissa ja pyrkii myös sitä kautta vaikuttamaan eurooppalaisen startup-sijoittamisen käytäntöihin.

Komission tiedonanto säästämis- ja sijoitusunionista (SIU) tarjoaa lähtökohdan EU:n pääomamarkkinoiden syventämiselle, johon suomalaisten enkelisijoittajien näkökulmasta liittyy sekä mahdollisuuksia että kehittämistarpeita.

1. Pääomamarkkinoiden toimivuus ja varhaisen vaiheen rahoitus

Tuemme komission analyysia siitä, että erityisesti varhaisen vaiheen ja kasvuvaiheen yritysten rahoitus on keskeistä EU:n kilpailukyvyn ja teknologisen kehityksen kannalta. On tärkeää, että SIU-toimissa:

- Helpotetaan yksityisen pääoman virtaamista varhaisen vaiheen yrityksiin, erityisesti deep tech-, puolustusteknologia- ja terveysteknologian aloilla.

- Tuetaan kansallisten ja eurooppalaisten enkelisijoittajaverkostojen toimintaa, mm. investointikannusteilla, hallinnollisen taakan keventämisellä ja yhteisillä käytännöillä.

- Varmistetaan sääntelyn ennakoitavuus, jotta sijoittajariskiä ei kasvateta kohtuuttomasti uusilla raportointi- tai vaatimustasoilla.

2. Kansallisten pääomamarkkinoiden esteiden purkaminen ja harmonisointi

Komission huomio kansallisten maksukyvyttömyysmenettelyjen ja verotuskäytäntöjen hajanaisuudesta on oikeansuuntainen. Suomalaiset enkelisijoittajat painottavat erityisesti:

- Lähdeverotuksen yksinkertaistamista ja ennustettavuutta, jotta rajat ylittävä sijoitustoiminta olisi mahdollisimman sujuvaa.

- Insolvenssi- ja irtaantumismenettelyjen keventämistä, erityisesti listaamattomien yritysten osalta, jotta exit-mahdollisuuksia voidaan parantaa.

- Kansallisten sääntelyprosessien yhtenäistämistä esimerkiksi EuVECA-rahastojen käytettävyyden parantamiseksi myös pienemmille sijoittajille ja rahastoille.

3. Sijoittajien rooli kestävän kasvun ja puolustusteknologian rahoittajina

ReArm Europe -suunnitelman yhteydessä on perustellusti nostettu esiin yksityisen rahoituksen merkitys puolustussektorilla. Suomalaisten enkelisijoittajien näkökulmasta:

- Puolustusteknologian ja kaksoiskäyttöteknologioiden kehittäminen tarjoaa uusia investointimahdollisuuksia, joita tulee tukea myös pääomamarkkinoiden toimenpiteillä.

- Sääntelyn tulee mahdollistaa sijoitukset turvallisuuskriittisiin kohteisiin, samalla varmistaen avoimuus, vastuullisuus ja eettinen ohjaus.

- Yhteistyö viranomaisten, teollisuuden ja sijoittajaverkostojen välillä on tärkeää, jotta rahoitus vastaa strategisiin tarpeisiin.

4. Talousosaaminen ja vähittäissijoittamisen kehittäminen

Tuemme komission tavoitetta vahvistaa talousosaamista EU:n tasolla. Suomessa FiBAN ja sen jäsenet ovat jo vuosia edistäneet sijoittajaosaamista muun muassa koulutuksilla, tapahtumilla ja mentoroinnilla. FiBAN on panostanut sijoittajakoulutuksiin järjestämällä serfifioituja enkelisijoittaja- ja lead enkeilijoittakakoulutuksia. Näitä koulutuksia voidaan tarjota myös jäsenistön ulkopuolisille tahoille.

Kehotamme komissiota:

- Huomioimaan kokeneiden yksityissijoittajien roolin sijoittajakulttuurin vahvistajina ja hyödyntämään verkostopohjaisia toimintamalleja.

- Edistämään aloitteita, jotka kannustavat kansalaisia osallistumaan suoraan yritysrahoitukseen, esimerkiksi verokannustein tai rahoitusalustojen kautta.

5. Yhteenveto

Suomalaiset enkelisijoittajat tukevat säästämis- ja sijoitusunionin (SIU) tavoitteita ja näkevät sen tärkeänä osana Euroopan strategista kilpailukykyä ja teknologista riippumattomuutta. Toivomme, että tulevat toimenpiteet vahvistavat erityisesti:

- Varhaisen vaiheen oman pääoman ehtoista rahoitusta

- Rajat ylittävän sijoitustoiminnan esteiden poistamista

- Pk-yritysten skaalautumismahdollisuuksia

- Sijoittajien ja yrittäjien välistä yhteistyötä uusilla kasvualueilla, mukaan lukien puolustusteknologia

Tiina Laisi-Puheloinen
Toimitusjohtaja, Finnish Business Angels Network ry